

BÁTONYI LÁSZLÓ

Közös ünnep legyen közös forradalmunk

A jubileumi esztendőben számos rendezvénnyel emlékezik meg a magyarság. Középpontba kerülnek a sorsalakító időszak egész társadalmat lendületbe hozó eseményei, a tántoríthatatlan hűség, a helytállás, a pálfordulások és az árulások tényei, megemlékezünk az igazak és a jók eltiprásáról, bemocskolásáról, a magyar történelemben példátlan indulatú, – ennek megfelelően – páratlan mértékű bosszúállásról.

A Politikai Foglyok Országos Szövetsége fennállásának eddigi legnagyobb rendezvényére készül: az 1956-os forradalom és szabadságharc félévszázados évfordulójának a méltó megünneplésére. Nógrád megyei szervezete különös gondot fordít a rendezvényekre, legfőképpen azért, mert olyan véres leszámolás a forradalommal, a népakarattal sehol máshol az országban nem történt, mint éppen megyeszékhelyén, Salgótarjánban.

A 2006-os rendezvényeikkel kapcsolatos kérdéseimmel kerestem fel *Juhász Attilát*, a POFOSZ Nógrád megyei szervezetének elnökét, aki a Hadady-Hargitai-féle salgótarjáni acélgyári fegyveres rendfenntartó csoportban való részvételéért sokéves börtönbüntetést szenvedett. Juhász Attila a POFOSZ alapító tagja, munkálkodott salgótarjáni városi elnökként, 2001 márciusától megyei elnök, 2002-ben az elsők között kapta meg a Nagy Imre Érdemrendet, 2004 novemberétől az országos elnökség tagja, csaknem egy esztendeje pedig megbízták az emlékév POFOSZ-rendezvényeinek a koordinálásával.

- Miként fogalmazták meg az ünnepi rendezvényeik eredendő célját, tartalmát?

- Azt szeretnénk, ha az évforduló nem csupán az egyre fogyatkozó résztvevők és egyéb közvetlenül érintettek, hanem a szabadságra és igazságra törekvő egész magyar nemzet közös megemlékező ünnepe lenne. A forradalom jellege diktatúra- és szovjetellenes, azaz kommunistaellenes és nemzeti szabadságra törekvő volt. Ezért tudta, és ezért mozgósította Magyarország szinte egész népét. Azt akarjuk, hogy az állam és a pártok emelkedjenek felül a forradalomnak saját pártszempontjaik és érdekeik szerinti megítélésén. A visszaemlékezések a forradalom eredeti, valódi tartalmát elevenítsék föl, kinek-kinek ötven évvel ezelőtti álláspontja és szerepe szerint. Ezért tartjuk kívánatosnak, hogy az ünneplés eseményeitől tartsa magát távol minden olyan személy, aki a forradalmi és szabadságharcos cselekvésért járó megtorlásban, diszkriminációban bármilyen szerepet játszott, vagy későbbi szerepvállalásával, nézeteivel elárulta, megtagadta eredeti, a forradalomban vállalt szerepét. Végül is mi, a POFOSZ tagjai, az eseményhez méltó és hiteles megemlékezések szervezésében vagyunk érdekeltek, és ebben gondolkodunk, az ilyen jellegű ünnepségek megrendezését szorgalmazzuk.

- Feltételezem, kiemelt szándékuk a fiatalok bevonása az emlékév rendezvényeibe.

- Pontosan ebből a meggondolásból találkoztunk a középiskolák igazgatóival. A megyei közgyűlés elnöke hívta össze a pedagógusokat, mi pedig, a POFOSZ három megyei vezetője, tájékoztattuk az intézményvezetőket az emlékév tervezett rendezvényeiről, a kapcsolódási pontokról és lehetőségekről. Azt kértük és kérjük, hogy az iskolák sokszínű és sokféle programmal emlékezzenek. Szervezzenek vers- és prózamondó versenyt, rajz- és fotópályázatot, kiállításokat, relikviagyűjtést, interjú- és riportíró-versenyt, szellemi vetélkedőt, rendhagyó történelemórákat, találkozásokat egykori '56-os elítéltekkel. Ezekhez a rendezvényekhez megyei szervezetünk konkrét szellemi segítséget nyújt, esetenként még anyagit is a díjazásokban való részvétellel. A rendezvények egy részét felmenő rendszerben szervezhetik, vagyis megyei döntőket rendezünk.

- *Hogyan képzelik el a segítségadást?*

- A versmondóknak kérésre ide illő verseket ajánlunk, kiadványokra hívjuk fel a figyelmüket. Kérdéseket állítunk össze a szellemi vetélkedők lebonyolításához, és a helyes válaszokat, az ajánlott irodalmat is mellékeljük. A rajzpályázat meghirdetéséhez is szívesen adunk ötleteket, akár még a témák vonatkozásában is. A fotópályázat kiírható az '56-os emlékhelyek, illetve börtönbüntetésre ítélt, még élő résztvevők portréinak, valamint a meghaltak sírjainak a fotografálására. A kész műveket helyi és települési kiállításokon közkinccsá lehet tenni.

- *Az iskolák, kulturális intézmények mellett kikre számítanak még?*

- Hivatkozhatok a városok polgármestereire, alpolgármestereire, akik közül többekkel találkoztunk már, és egyeztetjük elképzeléseinket. Maximálisan támogatják törekvéseinket. Ugyanígy nyilatkozott a Nógrád megyei közgyűlés elnöke, *Dóra Ottó* úr, aki mentori felkérésünket is elfogadta. Salgótarján megyei jogú város vezetésével hagyományosan jó a kapcsolatunk. *Tyekvicska Árpád*, a Megyei Levéltár igazgatója és munkatársai kitűnő munkaprogramot állítottak össze, s a maguk eszközeivel bennünket is segítenek. *Korill Ferenc*, a József Attila Művelődési Központ igazgatója is támogatja rendezvényeinket. *Répássy László* megyei sportigazgató segítségével kiváltképpen a hűgyagi emlék-futóversenyek megrendezésében hasznos a számunkra.

- *Hűgyagon, ebben a kis Ipoly menti faluban kínozták halálra a salgótarjáni acélgyári fegyveres őrség két parancsnokát: Hadady Rudolfot és Hargitai Lajost.*

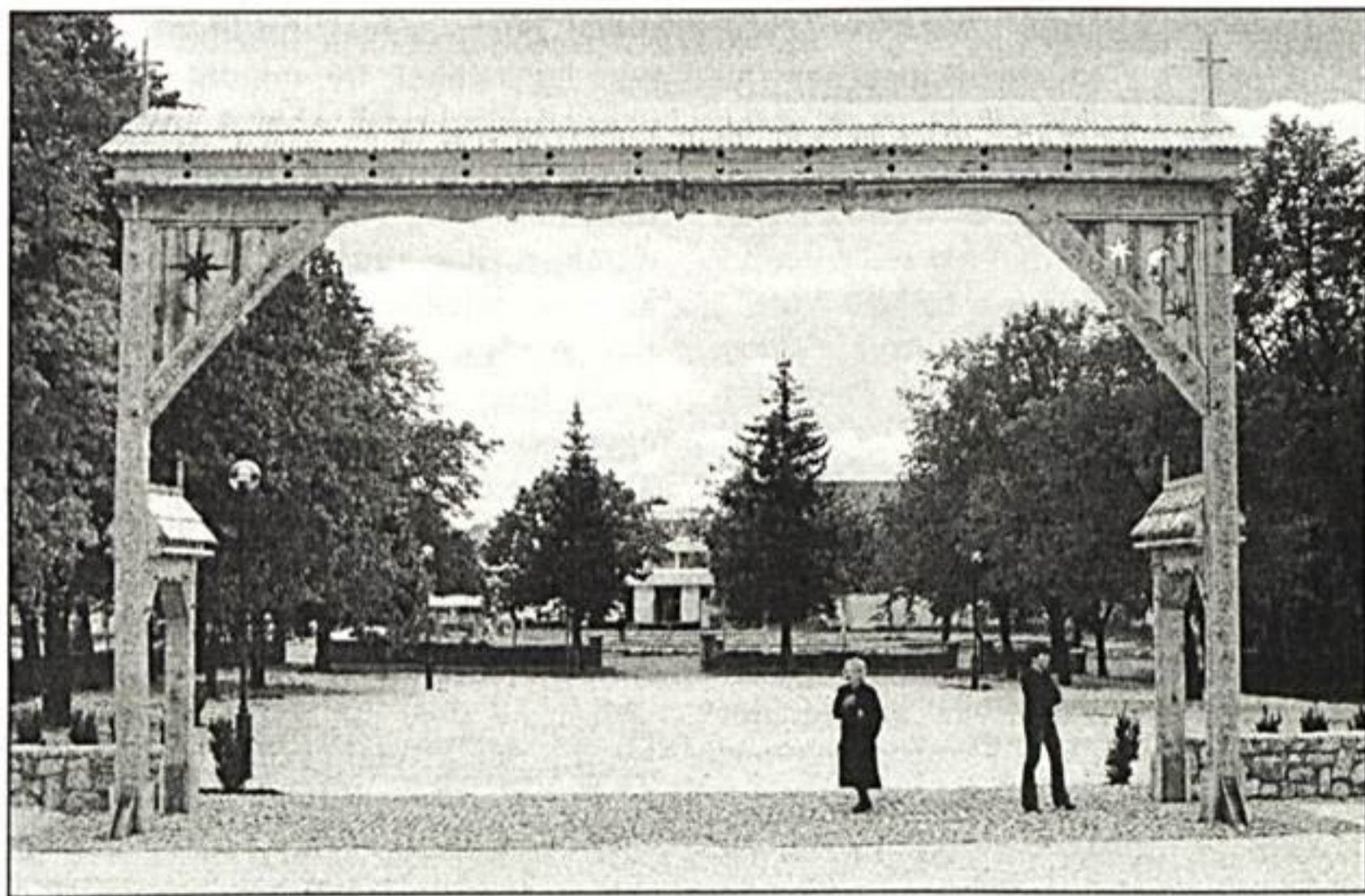
- Emlékük őrzésére emlékmúzeumot avatunk, közösen a helyi önkormányzattal. *Kanyó Tibor* polgármester dicséretes munkát végez, azonban várjuk a megyei önkormányzat anyagi támogatását is. Fontos feladat hárul *Presits Antal* kiállítás-rendező grafikusra, aki kivételes értékű munkát végzett már az őszi salgótarjáni emlékkiállítás megrendezésével is. Ezt a kiállítást – mint említettem – vándorkiállításnak szántuk, és bemutatjuk a megye mindazon településén, ahol igény mutatkozik rá. Sőt, megyén kívül is.

- *Közismert Salgótarján kivételes szerepe az 1956-os megtorlásokban. A december 8-ai pufajkás sortűzek az arrogáns, újjászervezett bolsevik diktatúra legaljasabb cselekedetei közé tartoznak. Minősítése: emberiség elleni bűntett. A szörnyű esemény helyszínén most Szabó Tamás salgótarjáni születésű szobrászművész szép alkotása látható. Hírlík, hogy átépítik az egykori vásárteret.*

- A POFOSZ megyei vezetőségének kezdeményezésére Salgótarján Önkormányzata átépítteti a December 8-ai emlékparkot. Az évfordulós nemzeti ünnepünkre befejeződik a munka. A háromrészes emlékegyüttes elemei egy vonalba

kerülnek, lámpákkal lesznek megvilágítva. Zászlótartókat állítanak fel, dísz- és ivókút épül, kígyópadokat helyeznek el, kockakő burkolatot kapnak a járdák, felfrissítik a növényzetet. Zárt hely lesz, kutyákat nem lehet az emlékparkba bevinni. Gyakorlatilag ez temető, itt emlékezni kell, hisz' annyi ember lelte e helyen halálát. Ok nélkül, ártatlanul. A város is ezért tartja fontosnak az átépítést. Méltó hely kell az áldozatoknak. A terv alapján úgy gondolom, vonzó, szép parkja lesz ez Salgótarjának. Társaim nevében is remélem, halottak napján is kijönnek majd az emberek emlékezni, gyertyát gyújtani, egy szál virágot hozni a véráztatta földre. Szeretnénk, ha a megemlékezés mindenki közös ünnepe lenne, politikai párttól és hovatartozástól függetlenül, mint ahogyan a nemzet közös fellépése volt a forradalom és szabadságharc. Egyelőre azonban erről, sajnos, nem beszélhetünk. Talán majd most. Meghívtuk *Sólyom László* köztársasági elnök urat a december 8-ai jubileumi emlékünnepeinkre, s a meghívásunkat elfogadta.

– *Köszönöm a tájékoztatást.*

Zabolai ácsok ajándék kapuja a tapolcaiaknak